

मैले देखेको एक सय आठौं विश्व सम्पदा: बोडेन जे (ताल) र वरिपरिका जर्मन शहरहरू

सुरेन्द्र ढकाल

फ्रान्कफर्टका सम्पदाहरू अवलोकन गरेपश्चात जर्मनीका विश्वविख्यात सांस्कृतिक सम्पदाहरू क्रमशः सकिंदै गएका थिए। मेरो अध्ययन गर्ने अवधि पनि क्रमशः छोटिंदै गएको थियो। यसैबीच मेरा मित्र तथा गेस्ट फेमिली मोनिका होफमानलेलाई जर्मनी, अष्ट्रिया तथा स्वीट्जरलैण्डको सीमामा पर्ने तिने देशको भूमीलाई छुने बोडेन जे (ताल) अवलोकन गर्ने प्रस्ताव राखिन। मैले त्यो प्रस्ताव सहर्ष स्वीकार गरे। त्यसपछि सन् १९९० को अप्रिल महिनाको पहिलो शनिबार र आइतबार त्यतै हामी बोडेन जेतर्फ लाग्यौं।

बोडेन जे यो ताललाई जर्मनीमा कोन्स्टान्ज ताल पनि भन्दा रहेछन किनकी यो तालको उत्तरी भागले जर्मनीको टूलो शहर कोन्स्टान्जलाई जोडेको रहेछ र यही तालबाटै जर्मनीको

टूलो नदी राइन जन्मेको भन्दा फरक नपर्ने रहेछ। समुद्री सतहबाट ३९५ मिटरको उचाइमा रहेको र ६३ किलोमिटर लम्बाइ १४ किलोमिटर चौडाइ र कूल ५३६ वर्गकिलोमिटरको क्षेत्रफल ओगटेको यो तालको उत्तरले जर्मनीको कोन्स्टान्ज शहरलाई, दक्षिणले स्वीट्जरलैण्डको सेन्ट गालेन शहरलाई र पूर्वले अष्ट्रियाको भोरालवेर्ग शहर जोडेको हुँदा यो ताल अन्तर्राष्ट्रिय तालको रूपमा चिनिन गएको रहेछ।

सबैभन्दा महत्वपूर्ण र आश्चर्यजनक कुरा भनेको यस तालमा तीन देशको बेग्लबेग्लै समय आआफ्नो क्षेत्रमा कायम भएको हुँदा तालमा मनोरञ्जन गर्ने पर्यटकहरूमा खास दिनको कति बजेको छ भन्ने कुरामा भ्रम हुँदो रहेछ। तीन देशको केन्द्रबिन्दु मात्रै नभई तीन देशको

बीचको ब्यापार पनि यसै तालमा रहेका ब्यापारिक वेडाहरूमार्फत हुने हुँदा तालले छोएका तीन देशका शहरहरूमा आर्थिक विकास समृद्धि त्यही अनुरूप हुन पुगेको रहेछ। यस तालको पानीको स्रोत भनेको आल्प्स हिमालका हिम नदी र त्यहाँबाट पग्लेर उत्तरतर्फ फर्ने नदीनालाहरू नै रहेछन्।

केन्द्रीय युरोपको सबैभन्दा बढी वर्गमिटर र बढी पानीको आयतन भएको ताजा पानीको तालको रूपमा पनि यो ताल प्रख्यात रहेछ। किनकी यस तालकै पानी पश्चिम दक्षिण जर्मनीका शहरहरूको खानेपानीको स्रोत रहेछ। यहाँ गृष्ममा नौका विहार, क्रुज, याखिट्छ जस्ता पर्यटकीय गतिविधि संचालन हुने हुँदा लाखौं पर्यटकहरूको गन्तब्य पनि रहेछ। हामीले पनि सिंगे मध्यान्ह क्रुज विहार गरी बितायौं।

बोडेन जे पोर्ट माथिबाट हेर्दा

मित्र मोनिकाका साथ बोडेन जेको क्रुज सफारी

बोडेन जेको जर्मनीपट्टिको पोर्ट लिंडाउ

बोडेन जेमा रमाउँदै पर्यटकहरू

तीन देशलाई छुने बोडेनजेको प्राकृतिक स्वरूप यस्तो रहेछ

बालबालिकामा बढ्यो आत्महत्या

■ गोविन्द विश्वकर्मा

हामी आम अभिभावकहरूले आफ्ना सन्तानप्रति अथाहा माया गरिराखेका हुन्छौं। तथापि उक्त मायाको अर्थ उनीहरूलाई बुझाउन नसक्दा बालबालिकाहरूले आत्महत्या गर्ने वा गलत संगतमा लागेर आफैलाई बर्बादीतिर धकेल्ने जस्ता समाचारहरू बाहिर आइरहेका छन्। आफ्ना छोराछोरी असल बनन भन्ने चाहाना कुन अभिभावकको हुँदैन र ? तर हामी अभिभावकले उनीहरूको उमेर अनुसारको परिवर्तनलाई सकारात्मक रूपमा अध्ययन नगर्दा समस्या निम्तिने गरेको पाइन्छ।

बालबालिकाहरू स्वभावैले जिज्ञासु हुने र कुनै पनि क्रियाकलापले पार्ने असरको बारेमा सहि निर्णय लिन परिपक्वता नभएको अवस्थालाई हामीले कति बुझ्ने प्रयास गरेका छौं भन्ने कुराले म्याटर गरिराखेको

हुन्छ। बालबालिकाले कुनैपनि गल्ती गरेको अवस्थामा हामीले उसलाई राम्रो बन्नका लागि अथवा फेरी गल्ती नगर्नका लागि भनेर सामान्य सजाय दियो भने पनि उसले उक्त सजायलाई गलत रूपमा लिन्छ जुन कुरा हाम्रा लागि समान्य होला।

बालबालिकासँग हामी समय दिएर कुरा गर्न लालयित हुँदैनौं किन कि बच्चाले के थाहा पाउँछ र भन्ने मानसिकताले हामीलाई गाँजीराखेको छ। यस्तै अभ्यासमा हाम्रो सिकाइ भयो। बालबालिकाहरूलाई अभिभावकहरूले कुनै पनि विषयमा नकारात्मक भावना देखाएको अवस्थामा त्यसको असर तुरुन्तै पर्दछ। उसले गरेको गल्तीलाई अपरिपक्वताको परिणाम हो भन्ने कुरा बुझेर सकारात्मक तवरबाट उनीहरूसँग व्यवहार गर्न थालियो भने पक्कैपनि उसले गलत क्रियाकलापलाई

छोड्दै जान्छ।

बालबालिकाकासँग मित्रताको व्यवहार गर्न सकियो भने उनीहरू जहिले पनि रमाइरहन्छन र गलत कार्यप्रति सोच्न उसले उक्त सजायलाई गलत रूपमा लिन्छ टेक्छन भन्ने मानसिकताबाट हामी आम अभिभावक मुक्त हुनु जरुरी छ। बालबालिकाले गल्ती गर्दा उ सँग नबोलेर, उसलाई बेवास्ता गरेर, उसकोबारेमा नकारात्मक टिपणी गरेर हामी सुधार्न खोज्छौं समस्या यही नै हो। विद्यालयमा गएर शिक्षकलाई भन्छौं यो बढमास भएको छ। यसलाई पिटेर तह लाउनु पर्‍यो। यही हो समस्या। कसैसँग बालबालिकाको बारेमा कुरा गर्दा नकारात्मकताबाट सुरु गर्छौं।

आफ्ना नातेदार अथवा साथीहरूसँग बालबालिकाको बारेमा कुरा गर्दा यसले भनेको मान्दैन, बढमास भको

छ अथवा फिटिक्रै पढ्दैन, सगैको साथीको राम्रो छ यसको चाँही पढाई पनि ठिक छैन। साथीहरूसँग खेल मात्र जान्छ लगायतका अनगिन्ती नकारात्मक कुराले बालबालिकामा मानसिक असर परेको हामीलाई पत्तै हुँदैन। हामीले गलत भन्यो भने उ ठिक हुन्छ भन्ने सोच हाम्रो हुन्छ तर त्यस कुराले बालबालिकाको दिमागमा चोट पुगेको हामी थाहा पाउँदैनौं जसले दुर्घटना निम्त्याउदछ। के बालबालिकासँग समय निकाले उनीहरूको कुरा सुन्ने र यो गलत हो यो सही हो यसले तिमिलाई यस्तो असर गर्छ र यसले तिमिलाई यस्तो फाइदा गर्छ भनेर कुरा गर्ने गरेका छौं त ? सैदान्तिक रटाइको परामर्शले बालबालिकालाई गलत बाटोमा जानबाट रोक्न मुस्किल पर्छ। दैनिक व्यवहार र

परिवारको वातावरणसँग समायोजन हुनेगरी परामर्श गर्न आवश्यक छ।

बालबालिकाहरूलाई जति नै परामर्श दिए पनि परिवारको वातावरण नै ठिक छैन भने दुर्घटना भइ नै रहन्छ। परिवारमा भगडा, कलह छ, कसैले पनि कसैको सम्मान गर्दैन कसैले पनि कसैको कुरा सुन्दैन, बालबालिकाको त भुन मतलबै छैन, आफ्नो कुरा कसैले सुन्दैन विद्यालयमा साथीसँग भन्यो भने गिज्याउलान, सरमिससँग भन्यो भने गाली गर्लान परिवारमा त भन्ने वातावरण नै छैन। यस्तो अवस्थामा विस्तारै सामाजिक दुनियाबाट उ टाढिने प्रयास गर्छ अनि मृत्युलाई आंगाल वाध्य हुन्छ।

मुख्य रूपमा हामी आम अभिभावकले बालबालिकालाई सम्मानकासाथ उनीहरूको कुरा सुन्ने र समय निकालेर

उनीहरूसँग मित्रताको व्यवहार गर्ने प्रयास गर्नुपर्छ। जबकी बालबालिकाले हरेक समस्याहरू आफैलाई सहज रूपमा बताउन सकोस्। सैदान्तिक ज्ञान भन्दा पनि व्यवहारीक ज्ञानले नै उनीहरूलाई बुझ्न सकिन्छ भन्ने हेक्का आम अभिभावकमा हुनुपर्छ। सिद्धान्तले के भन्छ हैन व्यवहारले के भन्छ भन्ने विषय मुख्य हुन्छ। हाम्रा लागि गल्ती भएको कुरा बालबालिकाका लागि नयाँ हुन सक्छ। त्यसैले हरेक क्षण हरेक पल हरेक अवस्थामा उनीहरूप्रति सकारात्मक भावना राखेर व्यवहार गर्न सकियो भने उनीहरू सही सामाजिकीकरणमा समायोजन हुँदै जान्छन भन्ने कुरामा विश्वास गर्न आवश्यक छ। बालबालिकालाई हामी भएर हैन बालबालिकालाई बालबालिका नै भएर रम्ने वातावरण बनाउनु हाम्रो दायित्व हो।

